

Sitä kuusta kuuleminen...

Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y.
numero 49

Mellersta Esbo Småfastighetsförening r.f.
1/2021

KESKI-ESPOON PIENKIINTEISTÖYHDISTYS

MELLERSTA ESBO SMÅFASTIGHETSFÖRENING

Lehtemme nimi on alkuosa sananlaskusta:

”Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto.”

eller på svenska:

”Lyssna till den granens sus, vid vars rot ditt bo är fäst.”

Tällä sananlaskulla haluamme kunnioittaa perinteitä ja meitä pientaloasujia ympäröivää luontoa. Toisaalta yhdistyksemme katsoo kuitenkin rohkeasti alueemme kehittyvään ja muuttuvaan tulevaisuuteen ja pyrimme yhdessä etsimään siihen kulloinkin parhaiten sopivat ratkaisut. Kannustamme jäsenistöämme osallistumaan tähän työhön aktiivisesti.

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan palsta.....	3
Asukasyhdistys on asukkaiden osallisuuden toiminta-alusta	5
Muuralaan tulee uusi ruokakauppa	6
Asukkaat tekevät kaupungin	7
Tage Strandström 1933-2020	8
Ypöyksiin Kumpulan metsissä	8
Talo postikortissa vuodelta 1908 - Huset på postkortet från 1908	13
Barndomsminnen från Doms i Esbo	14
Kaavoituskatsaus	16
EBK:n sinistä ja valkoista - kevään merkkejä Keski-Espoossa	18
Kolmen porsaan talo	20
Bussiliikenteen lähivuosien muutokset	22
Kuu kiurusta kesään!	24
Hevostelua	26
Keväisiä kadunvarsia ja vähän kesäisiäkin	27
Kirkkojärven asuinalueella sijaitseva aikoinaan Dahlin tila	28
Tielinjauksia ennen ja nyt	30
Kesätyöntekijät Jimi ja Olli	31
Luottamushenkilöt 2020	32

Kansikuva: Kolmen Porsaan talo, Merja Mäkelä

24. vuosikerta	ISSN 1459-1073
Painopaikka	Pekan Pikapaino Oy, Träskändan puistotie 1, 02940 Espoo
Jakelu	Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y: n jäsenille
Toimituskunta	Marja Aho, Johanna Issakainen, Ritva Koivukoski, Merja Mäkelä, Marja-Liisa Pahalahti, Jan-Olof Stengård, Eeva Vainio, Laura Wickström
Päätoimittaja	Ann-Christin Lintula

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hyvä jäsen ja lukija!

Edessämme on jo toinen kesä Koronapandemian aikana. Kulunut talvi on ollut erityisen raskas. Aluehallintovirasto on antanut lukuisia määräyksiä, on tehty etätöitä, koululaiset ovat opiskelleet etänä. Vilskettä on riittänyt perheissä ja keskittymistä on vaatinut sekä vanhemmilta että koululaisilta ja opiskelijoilta. Toiselle sopii rauhallinen ympäristö omassa kodissa, ja toiset taas tekevät parempaa tulosta, jos saavat pohtia ja makustella asioita ensin työyhteisön kanssa. Onneksi nykyajan tekniikka on mahdollistanut etäkokouksia ja hybridikokouksia, on Teamsit ja Zoomit. Yhteiset kahvi- ja lounastauot ovat jääneet pois, puhumatta kaan, että töiden jälkeen meni kahvilan tai pubin kautta viettämään viikonloppua. Luin juuri artikkelin, jossa kerrotaan aivojen toiminnasta. Jos ihminen on pitkään ahdistunut ja pelkotila on päällä, aivot rupeavat toimimaan heikommin. Ihminen muuttuu tällaisessa tilanteessa helposti ärsyyntyneeksi ja itkuiseksi. Suomalaiset ovat viime vuosina totuneet yhä enemmän halaamaan paitsi perheenjäseniä, myös ystäviään ja moni kaippaa näitä halauksia. Minäkin kaipaan niitä!

Alueemme suunnittelu

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavasunnitelmat on aloitettu jo vuonna 2014. Olemme yhdistyksessä tiiviisti seuranneet yleiskaavavalmisteluita. Kaavamuutos oli nähtävillä viime syksynä ja lokakuussa annoimme suunnitelmista

muistutuksen. Kevään aikana on kaavaa käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja toukokuussa kaupunginhallitus hyväksyy kaavan, jonka jälkeen se menee kaupunginvaltuustoon. Mukana oli Myntinmäen ja Histan ns. tunnin junan rataosuuden suunnitelmat. Yhdistys teki muistutuksen kaavamuutoksesta kuten yli 700 muuta asukasta, yhdistystä ja järjestöä. Kaupunki halusi Espoon keskuksen pientaloalueille isomman rakennustehokkuuden, aina 0,8 asti. Koska yleinen mielipide oli säilyttää pientaloalueet, poistettiin kaavavalmisteluista kokonaan Espoon keskus, kuten myös Myntinmäki ja Hista. Kaavasta tuli melkoinen tilkkutäkki, josta kerrotaan tarkemmin muualla lehdessämme. Lähestyimme kaupunginvaltuuston jäseniä ennen valtuuston kokousta 16.11.2020 Jokisillan asemakaavamuutoksesta ja yritimme vielä vaikuttaa päätöksentekoon. Valtuusto käytti tunnin keskusteluun suunnitelmista, mutta äänestyksessä kuitenkin esitetty suunnitelma voitti.

Tutustuimme Pappilanmäen asemakaavamuutokseen huhtikuussa ja lausuiimme siitä mielipiteemme 4.5.2021. Alue sijaitsee Espoontien ja Espoon tuomiokirkon välimaastossa. Suunnitelmissa on 3-5 kerroksisia kerrostaloja yhteensä noin 16 000 kerrosneliometriä. Nyt on epävarmaa, miten kaava etenee, mikäli Espoon keskuksen alue jää ulkopuolelle yleiskaavasta. Espoon kaupunki aloitti Espoonjoen

ruoppauksen vihdoin tänä talvena. Työ eteni Turunväylästä Kaukalahden Lasihytettiin asti. Paikoitellen jälki näyttää hyvältä, mutta esimerkiksi Kirkonkympin kohdalla joki näyttää olevan ihan ummessa. Toivottavasti risukot ja pajukot poistetaan samalla. Keväällä Espoonjoen tulva oli taas tosi lähellä, mutta tällä kertaa uudet tulvavallit Kirkonkympin, uimahallin ja minigolfrajan kohdalla estivät sen.

Mitä jatkossa?

Yhdistyksen vuosikokous voitiin pitää sääntöjen mukaisesti huhtikuussa. Koko hallitus, joka vasta syksyllä valittiin jatkaa. Oli vaikeaa suunnitella tulevaa toimintaa, kun Koronarajoituksista ei ole vielä selvyttä. Paljon mielenkiintoista voisi järjestää, mutta suunnitelmat eivät oikein etene niin kauan, kun elämme epä tietoisuudessa.

Siivoustalkoot kuitattiin tänä vuonna Romu Keinäsen metalliromulavalla toukokuun alussa. Olemme juuri markkinoinnissa "kesätalkkaria" jäsenistölle kahdeksi viikoksi. Palkkaamme kaksi nuorta Espoon kaupungin kesäseteliperiaatteella. Lehdessä on siitä lisää ja jäsenistöä on tiedotettu asiasta. Näiden lisäksi suunnitelmassa on katukirppis, Espoopäivän tapahtuma, kotiseuturetki, tonttupolku ja kummitoimintaa alueen uusille asukkaille. Nähtäväksi jää mitä näistä voimme tänä vuonna toteuttaa. Hyviä

Bästa medlem och läsare!

Vi har en tung vinter bakom oss med många restriktioner. Många av oss har fått ge avkall på sina intressen och hobbyverksamhet. Hemma har vi suttit på var sin sida om köksbordet – så har jag

Espoonjoen ruoppaus Pappilanmäen kohdalla, huhtikuu 2021, valokuva Ilpo Lintula

suunnitelmia on kuitenkin jatkoa ajatellen. Ole yhteydessä hallitukseen, jos sinulla on ajatuksia ja toiveita toiminnasta. Seuraa meitä kotisivuilla ja Facebookissa.

Olemme kesän kynnyksellä! Toivottavasti saamme tavata perheenjäseniä, ystäviä ja sukulaisia tänä kesänä. Toivotan mukavaa ja aurinkoista kesää!

Ann-Christin Lintula
puheenjohtaja

skämtat när någon har frågat. Vad vi längtar att få umgås och kramas, gå på caféer, konserter och teater, beroende på vad som intresserar. Föreningen har gjort reklam om våra

sommarjobbare, dvs. vi har anställt två unga män som gratis kommer och utför mindre fastighetsarbeten hos våra medlemmar. Hoppas de får trevliga sysslor och vi kan genomföra samma koncept följande sommar.

Vi har under en längre tid följt med generalplaneförslaget för norra och mellersta Esbo. Förslaget skall ännu under denna fullmäktigeperiod klubbas igenom i stadsfullmäktige. I den nyaste versionen som stadsstyrelsen redan i princip har godkänt har man lämnat bort Esbo centrum med intilliggande området samt t.ex. Myntböle och Hista.

Som ett nytt planeförslag kom Pappilanmäki som är området mellan Esbovägen och kyrkans begravningsplats. Där pla-

ASUKASYHDISTYS ON ASUKKAIDEN OSALLISUUDEN TOIMINTA-ALUSTA

Kotiseudun merkitys on korostunut viime aikoina. Olemme havainneet lähiympäristön meille tärkeäksi aivan uudella tavalla. Oma asuinympäristö ja lähiseudun merkitykselliset paikat, mukaan lukien monipaikkainen kotiseutusuhde, ovat saaneet kasvavaa huomiota koronapandemian aikana. Olemme viettäneet enemmän aikaa kotona ja kotikunnan sisällä. Ulkomaan matkat ovat vaihtuneet kotimaan matkoihin. Kotimaan pidemmät lomamatkat moni on korvannut lähiseudun kotiseuturretkillä ja kulttuurikohteisiin tutustumisella. Lähiluonnossa liikkuminen on ollut myös suosittua. Tämä on ollut runsaan vuo-

nerar man upp till femvånings höghus fastän det på andra sidan vägen finns endast småhus och högst i två våningar. Föreningen lämnade in sin åsikt men det återstår att se hur planerna framskrider ifall generalplanen inte blir godkänd för Esbo centrums del. De flesta ortsbör har antagligen hela tiden trots att begravningsplatsen skall byggas ut ända till Esbovägen. Det är viktigt att kommunivånarna följer med vad som händer i närmiljön.

Jag önskar dig en varm och skön sommar med många kramar och trevliga små utflykter!

Ann-Christin Lintula
ordförande

den kestäneen poikkeusajan vaikutusta. Tämän ovat havainneet Kotiseutuliiton luottamushenkilöt ja jäsenet omilla alueillaan. Katse ja mielenkiinto on suuntautunut lähelle. Monilla yhdistyksillä esimerkiksi nettisivuilla kävijöiden määrä on kasvanut, kun on haettu kotiseututietoutta asiantuntevilta yhdistyksiltä. Kasvanut kotiseudun merkitys ja paikallisuuden arvostus on havaittu tosin jo useamman vuoden aikajänteellä. Voidaan puhua jopa kotiseudun ja paikallisuuden trendistä. Myös mielenkiinto kotiseututyötä kohtaan on ollut nosteessa. Tämä näkyy mm. kiinnostuksena paikallista identiteettiä, historiaa ja lähikulttuuria kohtaan sekä mielenkiintonä sukututkimukseen ja omiin juuriin. Kotiseutuyhdistykset, kaupunginosayhdistykset ja asukasyhdistykset ovat paikallisuuden asiantuntijoita. Trendi on vahvistamassa niiden merkitystä yhteisöille ja asukkaille. Paikallista kulttuuria, yhdistysten yhteisöllistä toimintaa ja osallisuuden kokemuksia tarvitaan lähiaikoina aivan erityisesti, kun poikkeusajan rajoituksia puretaan ja pikkuhiljaa siirrymme kohti normaalimpaa arkea. Uskon, että kaikella 3. sektorin yhdistystoiminnalla on tärkeä rooli, kun palaudumme poikkeus-

ajan rajoitusten aiheuttamista haitoista. Yksinäisyys on valitettavasti lisääntynyt. Kaipaamme sosiaalista kanssakäymistä, yhteisöllisyyttä, kulttuuria ja tapahtumia. Yhdistysten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukevalla toiminnalla voidaan elvyttää kansalaisten palautumista ja korjata koronan sosiaalisia haittavaikutuksia.

Kotiseutuliiton hallituksen varapuheenjohtaja Sampo Purontaus on kutsunut kotiseutuyhdistyksiä asukkaiden osallisuuden toiminta-alustaksi. Minusta kuvaus on osuva kiteytys. Asukasyhdistykseen tämä kotiseututoiminnan luonnehdinta sopii aivan erinomaisesti. Yhdistykset ovat lähellä asukkaita ja tuntevat niiden tarpeet. Asukkaiden vaikuttaminen ja vaikutusmahdollisuuksien vahvistaminen oman kotikaupungin asioihin on asukasyhdistysten toiminnan ydintä. Asukasyhdistys voi madaltaa jokaisen kynnystä tulla mukaan oman kotikaupungin kehittämiseen. Toivotan Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistykselle menestystä ja hyvää toimintavuoden jatkoa!

Riitta Vanhatalo
Toiminnanjohtaja,
Suomen Kotiseutuliitto

MUURALAAN TULEE UUSI RUOKAKAUPPA

Muuralaan Kehä III:n ja Espoonväylän kulmaan rakennetaan uusi ruokakauppa ja tukkuliike. Espoon kaupunki vuokraa Kesko Oy:lle tontin, jolle suunnitellaan noin 7000 kerrosneliön liiketilat.

Tontille nousee uusi K-Supermarket ja Onninen Oy:lle tukkuliike. Kesko aikoo päästä rakennustöihin ensi syksynä.

Länsiväylän kirjoitus toukokuussa

ASUKKAAT TEKEVÄT KAUPUNGIN

Espoon kaupunkiin on perustettu uusi kehittämispäällikön toimi vahvistamaan ja edistämään asukasosallisuutta. Kehittämispäällikkönä aloitti 1.9.2020 Marion Ticklén.

Kehittämispäällikön tehtäviin kuuluvat mm. asukkaiden osallistumisen mahdollisuuksien ja osallisuustyökalujen kehittäminen, henkilöstön kouluttaminen osallisuus- ja vuorovaikutusasioissa sekä yhteistyö asukkaiden ja järjestöjen kanssa. Kuluneen talven aikana Marion on viimeistellyt Espoon osallisuusmallia Osallistuva Espoo – kehitysohjelmassa, käynnistänyt kaupunkitasoisen uutiskirjealustan hankinnan ja aloittanut Erätauko-dialogikoulutukset henkilöstölle.

Yksi Espoon uuden osallisuusmallin mukaisista osallisuustyökaluista on Kaupunki tavattavissa – kohtaamiset, joissa kaupungin työntekijät ja asukkaat kohtaavat ja keskustelevat vapaamuotoisesti, ilman mitään virallisen ohjelmaa tai esitystä. Marionia on voinut tavata marraskuusta alkaen kerran kuukaudessa: Ensimmäinen tapaaminen ehdittiin pitää Sellon kirjastossa, mutta sen jälkeen tapaamiset siirtyivät virtuaalisiksi. Tapahtumista tiedotetaan mm. kaupungin tapahtumakalenterissa sekä facebookin tapahtumissa. Seuraavan kerran kaikille avoimet kohtaamiset Marionin kanssa jatkuvat syyskuussa. Marionin tarkoituksena on, korona-tilanteen salliessa, jatkaa tapaamisia sekä virtuaalisina että paikan päällä tapahtuvina kohtaamisina.

”Kaupunkia kehitetään yhdessä asuk-

kaiden kanssa ja mahdollisuuksia osallisuuden edistämiseen on monia. Osallisuuden kokemus lisää hyvinvointia ja yhdessä kehittäessä kaupunki saa asukailta tärkeää tietoa valmistelun tueksi. Asukkaat tekevät kaupungin”, toteaa Marion, ja kehottaa asukkaita olemaan aktiivinen itselle tärkeissä asioissa.

Marion Ticklén
Kehittämispäällikkö, asukasosallisuus
+358 40 634 2958
marion.ticklen@espo.fi

TAGE STRANDSTRÖM 1933-2020

Tage var en verklig mångsysslare och alltid redo att hjälpa till då man frågade om något. Vi fick foton och fakta som vi kunde använda i vår medlemstidning och i synnerhet vid planeringen av föreningens fotoutställning vid vårt 50-årsjubileum. Han var mycket värdefull för oss. Han flög över Esbo många gånger med sonsonen Jan och tog flygfoton. Vi hade många av Tages och Jans flygfoton i vår fotoutställning. Tillsammans med Esbo hembygdsförening gav han också ut boken "Esbo från ovan" som många av oss har sett och kanske har hemma. Porkkala-parentesen var också nära hans hjärta och han gav ut boken "Vändpunkt – Porkkala och Esbo 1946–1956". Tages säkert största passion var idrotten, allt från skidåkning, cykling till bergsbestigning och Esbo IF.

Tage oli todellinen moniosaaja ja aina valmiina auttamaan, kun häneltä kysyttiin jotain. Hänen kuviaan ja tietojaan saimme käyttää lehdessämme ja erityisesti kun suunnittelimme yhdistyksemme 50-vuotisjuhlan valokuvanäyttelyä. Hän oli yhdistyksellemme todella tärkeä. Hän lensi pojanpoikansa Janin kanssa ja julkaisi paljon Espoo-aiheisia lentokuvia. Valokuvanäyttelyssä niitä oli paljon. Hän julkaisi Esbo hembygdsförening yhdistyksen kanssa kirjan "Espoo ilmasta", joka on monelle jo entuudestaan tuttu. Toinen hänen sydäntään lähellä oli Porkkalan parenteesi ja siitä aiheesta hän julkaisi kirjan "Käännekohta – Porkkala ja Espoo 1944–1956". Tagen ehkä suurin intohimo oli urheilu sen kaikissa muodoissa, hiihtoa, luistelua, pyöräilyä ja kalliokiipeilyä sekä Esbo IF.

Ann-Christin Lintula

YPÖYKSIN KUMPULAN METSISSÄ

Vilistän pakoon minkä kypälistäni lähtee. Sujahdan hiekkatien ylitettyäni naapurin aidanraosta laidoiltaan villiintyneen puutarhan pensaiden suojaan ja pysähdyn tarkkailemaan tilannetta. "Se karkasi!" kuulen pojan huutavan, ja koko perhe kiiruhtaa perääni. "Pääsi irti valjaistaan." Suljetun portin avaaminen vie aikansa, joten minä saan etumatkaa ja loikin pihan perällä olevan varastorakennuksen alle. Se on liian matala tila, jotta kukaan uudesta perheestäni, ei edes laiha ja ketterä tyttö, mokomakin kärrynpyörän heittelijä, mahtuisi minua sieltä

kiinni ottamaan. Kyyristyn varmuuden vuoksi vajan portaiden alle ja katselen, minne sieltä livahdan, jos on pakko jatkaa matkaa. Minua kutsutaan ja maanitellaan, mutta en ilmaise paikkaa, missä lymyilen. Sydämeni jyskyttää edelleen kaiken sen metelin ja hälinän jälkeen, jota omalta pihalta ja naapurustosta kaiken päivää kuuluu. Trappoliinilla hyppivät kirkuvat lapset tuottivat minulle, rauhalliseen seniorielämään tottuneelle kotikissalle, lähes kestämatöntä kärsimystä, mutta viimeinen niitti oli yhtäkkiä vieressäni pärähtä-

Köllöttelyä kotisohvalla

neen laitteen korvia raastava ääni, jonka takia riistäydyin irti valjaistani. "Kisu pelästy siirkin käynnistämistä. Kyllä se varmasti kohta tulee takaisin, kun tilanne on rauhoittunut," perheen äiti lohduttaa hätääntyneitä lapsia.

Jään kyhjöttämään vajan alle. Suru puristaa sydäntäni, kaipaen kotiin Kiuaskujalle. En ymmärrä, miksi sieltä kerrostaloon muuttanut Leena antoi minut vieraseen perheeseen. Olen ollut heidän luonaan vasta muutaman päivän enkä tunne heitä. Ei lohduta yhtään, vaikka poika käy muutaman kerran kutsumassa minua ja sanoo, että kipponi on laitettu ruokaa. "Me lähdetään nyt kaupunkiin, mutta äiti jää mökille yöksi. Tule, Kyllikki pois piilosta!" Alue rauhoittuu, kun isä lapsineen poistuu mökiltä kuten suuri osa muustakin väestä.

Hämärän tultua hiivin matalana kasvien suojassa aidan viereen, ja kun mitään varottavaa ei tunnun olevan lähistöllä, ylitän nopeasti hiekkatien ja suuntaan mö-

kin portille. Kantokassini on omenapuun alla ja sen luukku on auki, pohjalla oma tuttu tyynyni. Nurmelle on asetettu kippo, joka on täynnä lohimussea, ja toinen jossa on vettä. En ehdi kuin pari kertaa lipaista herkkuruokaani, kun mökin ovi kolahtaa. Nostan pääni. Pihapolkua pitkin astelee henkilö, joka kutsuu minua nimeltä ja vaikuttaa ystävälliseltä. Olen kuitenkin varuillani päivän koettelemusten jälkeen, ja niinpä sujahdan aidan alta hiekkatielle ja sieltä takaisin piilopaikkaani naapurin vajan alle. Perheen äiti huutelee minua hetken, luovuttaa sitten ja palaa mökkiin. "Odotan sinua, Kyllikki!" hän vielä huutaa ennen kuin sulkee oven.

Ypöyksen öisessä metsässä

En palannut silloin – enkä palannut kymmenen seuraavankaan vuorokauden aikana.

Ensimmäisen yön vietin vajan portaiden alla. Nälkä kurni vatsassa ja lohimus-

ONKO KYLLIKKIÄ NÄKYNYT?

Sunnuntaina 7.6.: karkasi voimakasta ääntä pelästynyt 5-vuotias kissa valjastaan Kumpulän siirtolapuutarhassa eikä ole sen jälkeen nähtytynyt alueella. Katoamisesta on ilmoitettu facebookissa Karkurit-sivustoilla ja Kumpola-ryhmässä. Ilmoituksia on kiinnitetty Kumpulän alueella tolppiin ja muihin sopiviin paikkoihin.

Kyllikki on arka kissa, joka on edellyttänyt rauhallisesti seniorikodissa eikä ole tottunut pikkulapsiin. Kaikki yhtäkkiset liikkeet kuten huuto, juokseminen ja tömistely sekä äännet kuten kirkuminen ja huutaminen pelottavat.

Kyllikki on tottunut liikkumaan kotimetsässä Espoossa mutta ei ole koskaan karannut kotoa tai ollut yötä poissa. Kissa on leikattu, rokotettu ja sinutettu.

Jos havaitsit Kyllikin liikkumassa alueella tai kuulet, että joku on nähnyt hänet, ole

Ilmoitus

se odotti omenapuun juurella, mutta en uskaltanut lähteä liikkeelle. Aamulla juuri kun aurinko nousi, sain heinikosta kiinni hiiren. Leikin sen kanssa hetken ja suuntasin sitten mökkialueen laitaa pitkin eteenpäin – en tiedä minne, mutta etämmälle hälinästä, joka alkoi kun ihmiset saapuivat viikonlopun viettoon tonteillensa ja mökkeihinsä. Hiekkatiellä kohtasin ison mustan kissan, joka sähisi ilkeästi ja ajoi minut matkoihini. Pingoin lujaa vauhtia kypälämäkeen, ensin avaran kentän yli metsikköön, joka on korkean aidan takana, ja sitten leikkikentän laidalla olevan tuuhean pensaan alle. Hengästyneenä kyhjäsin siellä ja tunsin hetken olevani turvassa. Sinne palasin iltainen kuin se olisi ollut oma pesäni. Varhain aamulla ja uudelleen iltapäiväl-

lä tulivat koiranulkoiluttajat ja kuntoilijat, joiden jalkoihin en missään nimessä halunnut joutua. Päivisin kyyristelin pensastossa tai suojaisissa puunkoloissa. Kun läksin liikkeelle, varikset kaartelivat ylläni ja tekivät syöksyjään ajaakseen minut tieheni. Onneksi olin tottunut sellaiseen jo kotona Kiuaskujalla ja osasin pitää varani. Kerran männyn oksalle lehahti haukka, joka tiiraili keltaisilla silmillään saaliista vaanien. Pian se syöksähti lentoon ja sukelsi naapuripuun oksiston sekaan kuin nuoli, ja näin sen nappaavan sieltä oravan. Mietin, olisiko se jaksanut kantaa kynsissään minuakin ja päättin olla entistä näkymättömämpi.

Leikkikentällä oli lapsia, jotka hyppivät ja kiljuivat, hihkuivat riemuissaan ja juoksentelivat edestakaisin pallojen ja perhosten perässä. Aurinko porotti pilvettömältä taivaalta päivät pitkät, oli tuhkahduttavan kuuma. Janotti, mutta en uskaltanut lähteä liikkeelle kuin öisin. Olin yksin ja peloissani.

Päivisin makoilin varjoisissa paikoissa pensaiden suojassa, öiseen aikaan harhailin metsässä. Iltainen ja varhain aamulla yritin pyydystää päästäisiä ja hiiriä, joskus uskaltauduin mökkikylän alueelle ja löysin sieltä jotakin suuhunpantavaa toisen kissan kupista. Vettä join läheisestä alueen laidalla solisevasta purosta. Kerran juoksin henkeni edestä, kun kettu ajoi minua takaa, ja jossakin lähellä miehet pyssyineen jahtasivat alueelle päässeitä villisikoja. Unet jäivät vähiin, kun piti olla valppaana joka hetki.

Karkuri löytyy

Minua etsittiin, oli jopa ajateltu jäljityskoirien tuomista alueelle. Uuden per-

heeni äiti ja isä olivat kiinnittäneet aitoihin, seinille ja tolppiin kuvia minusta ja pyytäneet ilmoittamaan, jos joku on nähnyt Kyllikki Kirjavaisen liikkuvan alueen lähistöllä. Kiuaskujan emäntäni Leena kertoi tulleen useana iltana puolenyön aikaan ja aamulla kuuden nurkilla minua etsimään, mutta en uskaltanut tulla esiin piiloistani, vaikka olin muuttaman kerran kuulevinani hänen kutsunsa. Omenapuun alle oli asennettu loukku ja sinne asetettu minua varten ruokaa, mutta enhän minä mökkialueelle uskaltanut mennä.

Kun olin ollut tietymättömissä yksitoista vuorokautta, joku aamuvirkku oli nähnyt yksinäisen kissan leikkipuistossa pensaan alla, ottanut kamerallaan kuvan ja lähettänyt kännykkään viestin: "Onko tämä Kyllikki?" Niin alkoi yli kolmen tunnin etsintä, huutelu, houkuttelu. Kuulin kyllä, että minua kutsuttiin ja maaniteliin esiin, mutta en uskaltanut lähteä piilopaikastani, koska alueen tiet ja polut kuhisivat hölkkääjiä, pyöräilijöitä ja koiranulkoiluttajia. Lopulta etsijät poistui-ivat tyhjin toimin ja minä jäin yksin leikkipuiston pusikkoon.

Jonkin aikaa oli hiljaista, mutta yhtäkkiä terästin kuuloani: tuttu ääni puhui puhelimesta jonkun ystävänsä kanssa. Hän kertoi katoamisestani ja siitä, kuinka hänellä oli huono omatunto, koska oli ehkä liian helposti antanut periksi ja luovuttanut minut pois, koska ei uskonut minun alkavan kotiutua kerrostaloon. Hiivin lähemmäs ja havaitsin ison kuusen, jonka varjossa puhuja istui. Muuten oli aivan hiljaista ja rauhallista, joten ryömin aidan alta alueelle ja lähestyin puhujaa. Varmistuttuani, että kyse oli tosiaan rakkaasta ihmisestä, iloni oli niin suuri että

heittäydyin hiekkatielle selälleni, kellin siinä hetken ja naukaisin saadakseni huomion kääntymään itseeni. Ensimmäinen yritys ei vielä tuottanut tulosta, mutta seuraavan kerran hiukan voimakkaammin nauuttuani puhuja käänsi päätään, huomasi minut ja nousi seisomaan. "Kyllikki, kulta pieni! Kisu-kisu-kisu, tule tänne, Kyllikki!" hän kutsui lempeällä äänellä. Hän ei lähtenyt tulemaan luokseni vaan otti taskustaan kissanherkkupatukan ja rapisteli sen pakkausta. Minä juoksin kipinkapin hänen luokseen ja puskin kaulaani hänen jalkoihinsa. Sain "tikkarin" suuhuni, ja samalla hän nappasi minut syliinsä ja lähti viemään mökille, missä oli kantolaukkuni.

Tähän on tyydyttävä

BARNDOMSMINNEN FRÅN DOMS I ESBO

Mormor bodde i Esbo på Doms. Dit var det en oändligt lång väg från Mörby i Pojo där jag bodde som barn. De få gånger i året vi företog resan frågade min syster efter femhundra meter "när är vi framme". Mormor bodde i "höns-huset", ett mindre rödmålat hus på det som i min familj kallades Doms. Där fanns också "stora huset" som var vitmålat. Bakom husen fanns den stora kullen som finns kvar ännu idag. I grannskapet fanns nya Lagstad skola som i mina barnågon låg långt borta.

När mormor, Thyra Colérus f. 26.10.1884 d. 20.3.1956, blivit änka 1934 behövde hon ett sätt att försörja sej och köpte då fastigheten i Esbo kyrkby antagligen 1936. I vår familj kallades det Doms och

som jag har förstått det fanns nog husen redan då. Min mamma Ulla Westman f. Colérus f. 17.9.1920 d.25.6.1995 var mormors yngsta barn. Hon har berättat om somrarna då hon fick flytta upp på vinden för att mormors pensionatsgäster skulle få plats. Under livets gång har jag träffat personer som berättat att de bott på mormors pensionat på somrarna. När pensionatet öppnade och hur länge mormor hade verksamheten vet jag inte. Tror att när pensionatet upphörde flyttade mormor till "höns-huset" och det stora huset hyrdes ut till flera familjer.

Mina Helsingfors kusiner var mycket hos mormor, en gång var jag också ensam tillsammans med kusinerna hos mormor. Då gick vi iväg längs ån och kom

till ett ställe där vi kunde simma. Har nu många gånger undrat exakt var det kan ha varit. På den tiden, 1950-talet, fick barnen större ansvar, jag måste ha varit max sju år och kusinerna några år äldre, roligt hade vi och alla kom helskinnade hem från äventyret. Ett annat minne från ett besök hos mormor. Vår familj på fem personer skulle sova över och jag fick som säng två länstolar som sattes ihop, minns tydligt rädslan för att stolarna skulle glida isär.

Mormor Thyra var en bestämd dam och vi var nog alla lite rädda för henne. När hon kom på besök till oss gällde det att hålla sej i skinnet. Hon var nog också snäll och hon hade alltid med sej Dacapo chokladstänger till oss barn som "tuliaisia". Mina egna minnen av mormor och hennes hus är inte så många för hon dog redan i mars 1956. Då var jag sju år. Från den tiden minns jag när dödsbudet kom och hennes jordfästning i nya kapellet i Sandudd. Mormor hade en hjärnblödning som man sade på den tiden och var därför på Mörby sjukhus. Där hann vi besöka henne en gång. Vi barn fick inte gå in i sjukhuset utan stod på en trappa utanför och såg mormor genom fönstret. Min mamma och hennes fyra äldre syskon, två systrar och två bröder, ägde Doms till 1966? då orkade de inte längre vänta på att stadsplanen över kyrk-

byn skulle bli klar, utan sålde den till Esbo köping. Mamma lät bygga en bastu vid stranden på Mörby för pengarna. Den hade framförallt mamma, men också vi andra mycket glädje av. För oss som finns kvar är den fortfarande till glädje. På mormors tomt finns idag hotell- och restaurangskolan och hotell Kungsvägen i ena ändan och Kyrktian i andra ändan.

När jag och min familj blev Esbo-bor 1979 fanns ännu "Höns-huset" kvar på tomten. Det kändes speciellt att parkera bilen på gatan utanför huset när vi besökte julaftons andakten i Esbo kyrka.

Susanne Rähä f. Westman

Reipas keittäjä, pereht. hienon sekä yksink. ruoanvalm., leipomiseen ja säilykk. valmistukseen, saa heti paikan täysihoidolassa läh. H:kiä. Vast. palkkavaat, sekä suosituks. lähet. Domsin täysihoidola, Espoon as.

Helsingin sanomat 4.4.1937

DOMSIN TÄYSIHOITOLASSA
Espoossa hauska dubbletti vapaana. Korkea ja kuiva paikka. 5 min. kävely Espoon as. Läh. Rva T. Colérus. Puh. Espoo Keskim. 20. (SI.6895)27506

Uusi Suomi 22.6.1937

Domsin täysihoidola Espoossa,

omistaja rva T. Colérus, vastaanottaa kesävieraita toukok. lopusta alk. Luonnonkaunis korkea paikka joenrannalla. Terveellinen ilma, suomal. sauna. 20 min. auto-, 45 min. bussi-, 35 min. junamatka kaupungista. Läh. puh. 26658 tai Espoo kesk. 20. (SI.5058)18893

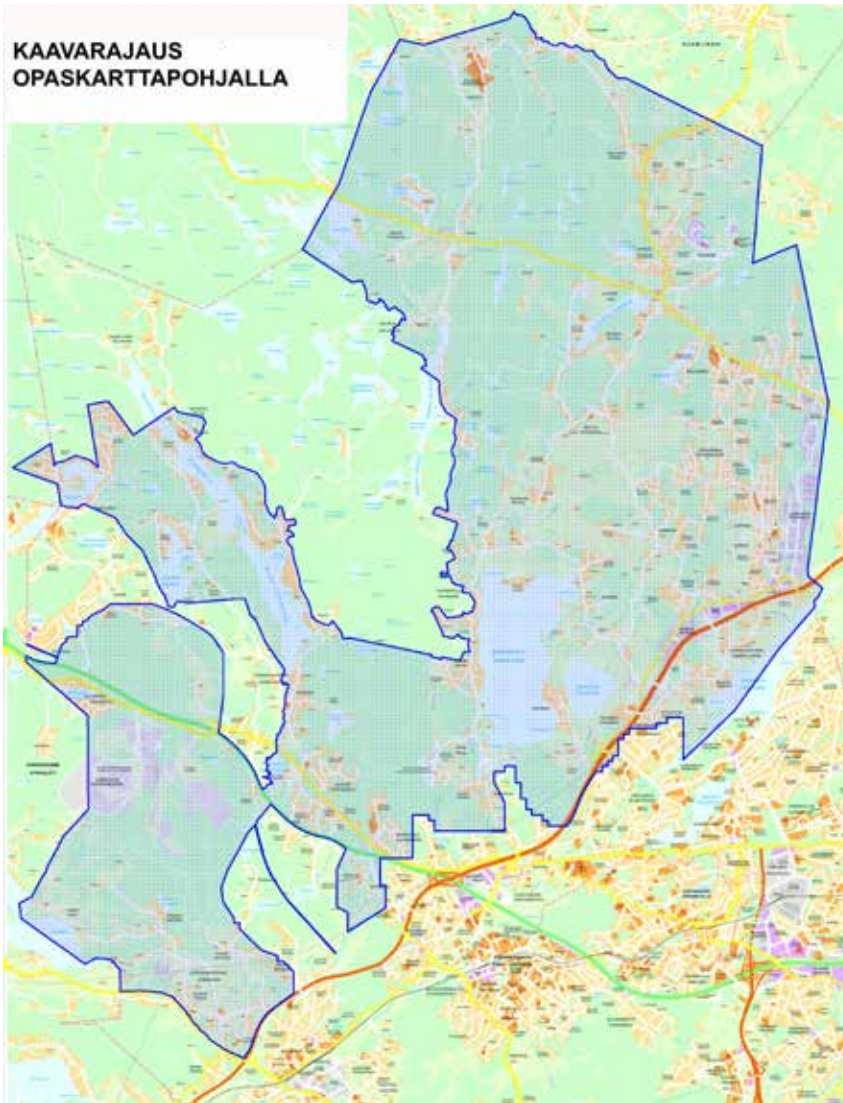
Uusi Suomi 10.05.1936

KAAVOITUSKATSAUS

Alkanut vuosi on ollut vilkas ja tapahtumarikas Espoon kaavoitusrintamalla. Suurimman huomion on saanut vuosien valmistelun jälkeen päätösvaiheeseen edennyt Pohjois- ja Keski-Espoon yleiskaavaehdotus (POKE). Sen vaiheet ovat maallikon silmiin välillä käsittämättömiä ellei suorastaan surkuhupaisia. Tätä kirjoitettaessa (6.5.21) viimeinen tilanne on, että Kaupunginhallitus päätti 3.5 kokouksessaan rajata kaava-alueen koskemaan vain Kehä III:n pohjoispuolisia alueita ja siitäkin jätettiin pois uuden rautayhteyden asemaseudut Myntinmäki ja Hista. Syytä voi vain arvailla. On pidetty hyvin tärkeänä saada POKE tällä valtuustokaudella hyväksytyksi. Lautakunnan tekemät muutokset asuinalueiden kaavamääräyksiin koskien erityisesti kaavan eteläosia olisivat vaatineet kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista. Se veisi kuitenkin aikaa, ratkaisu oli puollittaa kaava. Ilmeisesti Kehä III:n pohjoispuolella on joku ripeää toimintaa vaativa kohde.

Jokisillan asemakaava

Kiistanalaista on ollut mm. rakennusten sijoitus Espoonjoen rantaan: kaavaehdotuksesta tehtyjen muistutusten jälkeen etäisyyttä kasvatettiin kolme (3) metriä! Muistutuksissa arvosteltiin myös RKY-merkinnän (valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt) huonoa huomioimista. Valtuusto kuitenkin hyväksyi asemakaavan, mutta siitä on tehty valituksia Hallinto-oikeuteen, joten se ei astu voimaan ennen HO:n päätöstä.

Savikuja asemakaavamuutos

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli esillä syksyllä 2020, jolloin pidettiin ns. kaavakävely paikan päällä. Yhdistyksemme jätti mielipiteen asiasta. Tulevasta aikataulusta ei ole tietoa.

Pappilanmäki asemakaavamuutos

Alue sijaitsee tuomiokirkon ja sen hautausmaan sekä Espoontien väliin rajoittuen idässä Omnian rakennuksiin ja lännessä Pitäjänristin omakotitaloihin. Nykyisessä asemakaavassa on merkitty hautausmaa Espoontielle asti ja asumista Pappilankujan varteen. Nähtävillä olleessa luonnoksessa esitetään Espoontien varteen n. viisikerroksista asuinrakentamista sekä hautausmaan huoltotoimintoja. Mielipiteesämme pidimme esitettyä rakentamista aivan liian massiivisena alueen sijainnin ja luontoarvoihin (mm. Prästgårds-

bäcken/Muuralanpuro ja Susihaankallio) nähden. Ehdotimme myös huoltotoimintojen siirtämistä alueen länsipuolelle, jolloin se ei olisi niin 'esillä'. Vireillä olevassa yleiskaavassa asuinrakennettava osa oli ensin merkinnällä A2, mutta muutettiin

myöhemmin A3:ksi. Pappilanmäen kaavamuuutos tuskin etenee kovin pikaisesti nyt kun Pohjois- ja Keski-Espoon yleiskaavasta on karsittu lähes koko Kehä III:n eteläpuolinen osa pois.

Söderskogin aukion ja Bosmalmin asemakaavat

Kaavat määrittelevät Espoonväylän pohjoispään linjauksen ja sisältää mm. Söderskogin peltoaukeaman. Tarkoitus on saada kaavaehdotukset loppuvuodesta 2021 lautakuntaan ja sitten edelleen kaupunginhallitukseen ja valtuustoon. Talousarviossa ei rakentamiselle ole kuitenkaan rahoitusta tälle vuosikymmenelle.

Jokisilta samoin kuin Savikuja ja Pappilanpeltokin ovat kaikki POKE:n uuden rajauksen ulkopuolella, joten niiden asemakaavoituksen etenemistä voi vain arvailla. Asemakaavoituksen pitäisi pohjautua yleiskaavaan, mutta mihin yleiskaavaan? Tarjolla on tietenkin voimassaoleva, lainvoimainen yleiskaava. Suunnitelmat on kuitenkin tehty POKE:n luonnoksen pohjalta ja sitäkin on muutettu myöhemmin merkittävästi. Nyt ei oikeastaan ole näille alueille mitään yleiskaavaehdotusta???

Ilmeisesti paine yleiskaavan saamisesta voimaan Kehä III:n pohjoispuolella on todella kova, että näin erikoisiin kiemuroihin on päädytty.

Kaupungin sivuilta löytyy näistäkin kohteista tarkempaa tietoa: espoo.fi/kaavoitus. Hakusanana toimii kaavan nimi.

Eeva Vainio

EBK:N SINISTÄ JA VALKOISTA - KEVÄÄN MERKKEJÄ KESKI-ESPOOSSA

Sinivalkoiset verkkarit ja jalkapallot - siinäpä varma kevään merkki Keski-Espoon alueella! Tähän kevään merkkiin liittyvät paitsi pienet ja isot jalkapalloilijat, myös valmentajiksi, huoltajiksi, autokuljettajiksi, pullanpaistajiksi ja tukijoukoiksi muuttuvat vanhemmat. Jos koko kylä tarvitaan lasten kasvatukseen, tässä kylässä EBK/Esbo Bollklubb on tärkeä osa monen perheen arkea. EBK on Espoon vanhin jalkapalloseura ja se on jo kohta 81 vuoden ajan koonnut seudun jalkapallon ystävät jalkapallokentille pelaamaan ja kentän laidalle

Lasse Lakanen

kannustamaan. Vuosien mittaan EBK:n sinivalkoisissa väreissä on pelannut tuhansia lapsia ja nuoria. Tuhannet vanhemmat ovat viettäneet vapaa-aikaansa oman joukkueen parissa. Kaikkia tarvitaan, jotta joukkueen pelaajat pääsevät pelaamaan.

Jalkapallosta voi tulla myös koko elämän kestävä harrastus. Lasse Lakanen on yksi EBK:n pitkäaikaisista pelaajista, toimihenkilöistä ja tukijoista. Lasse Lakaselle jalkapallo on sydämen asia. Jalkapallo on tuonut Lasselle paitsi lajin riemun myös parhaat ystävät. Lassen oma hämmästyttävä pelaajaura alkoi jo 50-luvulla ja jatkuu yhä vielä. Lasse on pelannut yli 500 ottelua EBK:n edustusjoukkueessa tai ikämiehissä.

Lassen aloittaessa pelaamisen EBK:lla ei ollut omaa kenttää. Jopa vanhasta Espoon keskustan nurmikentästä oli jouduttu luopumaan. Vielä 80-luvulla edustusjoukkueet joutuivat pelaamaan kotiottelunsa Kauklahdessa tai Leppävaarassa, kun olot Keski-Espoon kentällä olivat liian vaatimattomat. Niinpä Lasse ja muut hallituksen jäsenet kävivät sitkeästi keskusteluja kaupungin edustajien kanssa ja kamppailivat vuosikausia saadakseen Keski-Espooseen uusia jalkapallokenttiä, jotka Palloliitto myös hyväksyisi edustusjoukkueen pelejä varten. Keski-Espoon tekonurmikentät olivatkin valmiina 80-luvulla, mutta kesti vielä yli 10 vuotta ennen kuin kentän varustustaso täytti Palloliiton viralliset vaatimukset. Lasse toimi myös useaan otteeseen valmentajana. Vielä kuusikymmenluvun

puolivälissä EBK:lla oli vain kolme joukkuetta, joten oman kentän lisäksi EBK:lta puuttuivat myös junioripelaajat. Lassen johdolla EBK:n junioritoiminta sai 70-luvun lopulla lentävän lähdön ja 80-luvulta lähtien sekä tyttö- että poikajoukkueita on riittänyt useimpiin Keski-Uusimaan ikäryhmiin. Lasse oli EBK:n hallituksen jäsen lähes 30 vuoden ajan ja mukana myös puheenjohtajana rakentamassa kivijalkaa, jonka päälle nyky-EBK on kasvanut.

Seuran nykyinen puheenjohtaja Juha Pylkkö on myös ollut mukana EBK:ssa

Juha Pylkkö

kohta 20 vuotta: ensin vanhempana, sitten valmentajana, hallituksen jäsenenä ja kohta 10 vuotta puheenjohtajana. Nyt EBK:lla on jo 30 jalkapallojoukkuetta ja lähes 1000 jalkapallon tai futsalin lisenssipelaajaa.

Näille sinivalkoisille pelaajille EBK on tärkeä oman kylän yhteisö. Joukkueissa pelaa uusia ja vanhoja kavereita. Kaksikielinen EBK on toiminut kielikylynä sekä suomen- että ruotsinkielisille pelaajille. EBK on myös erinomainen muualta muuttaneiden lasten ja nuorten kotiuttaja. Joukkueissa on usein vasta vähän aikaa Suomessa asuneita, joille EBK tarjoaa mahdollisuuden harjoitella suomen kieltä. Pelaajilla ja vanhemmilla on mahdollisuus tutustua toisenlaiseen kulttuuriin yhteisen kiinnostuksen parissa.

Juha Pylkkö haluaa olla mukana edistämässä pelaajien pelillisiä kehitysmahdollisuuksia, niin että pelaamista on mahdollista jatkaa pikku-juniorista ikämiehiin. Junioreille peli-ilo ja monipuolisen liikunnan mahdollisuus ovat tärkeitä. Joukkueessa harjoitellaan yhteisien sääntöjen noudattamista ja yhteispeliä toisten pelaajien kanssa. Kotiturnaukset ja turnausmatkat ovat odotettuja yhteisiä kokemuksia.

Mikä sitten saa Lassen ja Juhan tavoin sadat muutkin vanhemmat ja keski-espoolaiset käyttämään vapaa-aikansa EBK:n hyväksi? Omien lasten pelatessa EBK:n toimintaa kylän lasten kasvattajana voi seurata ja tukea aitiopaikalta. Jalkapallosta tulee itsellekin harrastus ja kalenterin illat täyttyvät jalkapalloaktiiviteeteilla. Mukana olleet kertovat kuinka jalkapallo-arpajaisten jäljiltä kodin hattuhylylle on ilmestynyt kesän aikana 48 palkintolippalakkia tai kuinka painoa on tullut

lisää lukuisten turnauspullien tai grillimakkaroiden syönnistä. Joskus jalkapallo näkyy myös työpaikoilla. Esimies ihmettelee, miten aina voi olla kiire lähteä aikaisemmin ja työkaverit pääsevät osalliseksi harrastuksesta ostamalla joukkueen keksejä tai pesuaineita.

EBK:n riveissä toiminen on kuitenkin paljitsevaa. Vanhemmat tutustuvat joukkueetta tukiessaan lastensa ystäviin ja pääsevät mukaan lastensa ja muiden pelaajien arkeen. Tukijoukot saavat osansa jalkapallon pelaamisen ilosta ja haasteista ja voittojen ja tappioiden jännityksestä. Tukijoukot ja pelaajat riemuitsevat yhdessä, kun pelaaja ja joukkue kehittyvät ja yhteishenki kasvaa. Tukijoukoilla on myös erinomainen mahdollisuus oppia itsekin uutta valmentajana, huoltajana, tuomarina tai kannustajana.

Keski-Espoon omien sini-valkoisten edustajien uusi peli- ja harjoituskausi on nyt koronatauon jälkeen käynnistymässä. Tsemppiä EBK:lle tämänkin kauden koitoksiin!

Artikkelia varten on haastateltu kahta pitkäaikaista EBK:laista Lars Lakasta ja Juha Pylkköä. Lisätietoa EBK:n joukkueista ja peleistä: ebk.fi

Esbo Bollklubb/EBK:s blåvita färger är ett säkert värtecken i Mellersta Esbo. EBK är det äldsta fotbollslaget i Esbo. Föreningen har närmare 1000 licensspelare och 30 lag. Lars Lakanen och Juha Pylkkö har blivit intervjuade för artikeln. Mera information om EBK: ebk.fi

Teksti: Merja Mäkelä

Kuvat: Lars Lakasen arkisto ja Emmi Mäkinen

KOLMEN PORSAN TALO

Vanhan Muuralantie 37:n kohdalla vauhti hidastuu. Tukevan tiilitalon edessä, portaiden kaiteilla keikkuvat kolme pientä porsasta hämmästyttävät ja ilahduttavat ohikulkijoita – niin kuin myös porsaiden kotitalo uudessa loistossaan! Vuonna 1908 valmistunut talo on nähnyt monenlaisia tuulia. Kertomuksen perusteella Ehnroothin suku lahjoitti tonttimaan koulua varten ja niinpä pienet koululaiset pääsivät aloittamaan koulutiensä Gumböle småskolanissa. Rakennus toimi pikkukouluna /esikouluna 70-luvun alkuvaiheeseen saakka. Koulutoiminnan jälkeen rakennuksessa toimi päiväkotijoukko ja myöhemmin perhepäivähoitajien ryhmä. Päiväkodin aikaan

talon kuistin osaan ilmestyi kyltti, jossa luki "Kolmen Porsaan Talo" ja kolme iloista porsasta. Näin taloa alettiin kutsua Kolmen Porsaan taloksi.

Rakennus oli vaatimattomasti varustettu eivätkä pihanperän ulkovessat lisäneet talon hiljaa häipyvää viehätystä. Päivähoitotoiminta päättyi ja sähkökatkaisuun talosta jo vuonna 1986. Talo toimi jonkin aikaa varastotilana, mutta pikkuhiljaa se autoitui ja kolmen porsaan sijaan seiniä koristivat moninaiset graffitit ja tilapäisten 'katutaiteilijoiden' viestit. Vuonna 2018 Espoon kaupunki antoi viimein talon myytäväksi ja jo ensimmäisten kahden viikon aikana katsojia kävi yli sata. Monet halusivat tehdä tarjouk-

Pikkukoulu 1910-luvulla. Kuva Esbo hembygdsförening/Espoon kaupungin museo

sen, vaikka talon ulkokuori on museoviraston suojelema ja myyntiehtoihin kuuluu korjausvelvoite. Kaava ei myöskään mahdollistanut talon käyttötarkoituksen muuttamista omakotikäyttöön.

Lopulta talon päätyi asiantunteviin käsiin: TNT-Putken omistajat Miili ja Jouni Jauhainen ryhtyivät yhdessä suunnittelemaan talosta toimistoa itselleen ja koko TNT:n välle. Kattavan lupaprosessin jälkeen vuonna 2019 työt voitiin aloittaa. Katto sai uuden peltipäällysteen, seinien graffitit pestiin pois, lattiat ja ikkunat vaihdettiin ja toiseen kerrokseen lisättiin huonetilaa.

Satojen työtuntien jälkeen, elokuussa 2020 TNT-Putken väki pääsi viimein muuttamaan uuteen toimistoonsa. Toimistossa on kodikas tunnelma: Kengät jätetään ovensuuhun eteiseen ja alakerran entisessä luokahuoneessa on

pulpettien sijaan viihtyisiä työpisteitä. Toimiston väen ja asentajien päivä alkaa yhteisellä aamukahvilla tiiliseinäisessä keittiössä. Miilin ja Jounin unelma työpaikasta, johon kaikkien olisi mukava tulla, näyttää toteutuneen.

Entä sitten ne porsaat? Koska talo oli jo aikoinaan vakiintunut Kolmen Porsaan taloksi, porsaat haluttiin takaisin taloon. Pitkän etsinnän jälkeen Miili löysi kolme säihkyväsilmäistä porsasta Nummen Kasvihuoneilmion hyllyltä. Possut saivat uuden kodin ja ilahduttavat nyt kaikkia TNT-Putken ohikulkijoita aina kauden mukaan koristautuneina. Possujen talo on pelastettu ja sitä ei paha susikaan niin vain henkäile kumoon!

Artikkelia varten on haastateltu TNT-Putken omistajia Jouni ja Miili Jauhiaista. Jouni och Miili Jauhainen, ägare till TNT-Putki, har blivit intervjuade för ar-

tikeln. Miili och Jouni har renoverat byggnaden som 1908 började sin verksamhet som Gumböle småskola. Huset stod övergivet över trettio år tills Jouni och Miili fick köpa det och kunde transformera den gamla, förfallna skolbyggnaden till ett trivsamt kontor. Huset har länge varit känt som Tre Grisars Hus och nu har de tre grisarna fått ett nytt, stadigt hem hos TNT-Putki.

Teksti Merja Mäkelä
Kuva Miili Jauhiainen

BUSSILIIKENTEN LÄHIVUOSIEN MUUTOKSET

Kaksi asiaa vaikuttaa erityisesti Espoon keskuksen alueen bussiliikenteeseen lähivuosina. Ensinnäkin joukkoliikennetu Kuurinniitystä Suurpeltoon valmistuu vihdoinkin tänä syksynä, jonka jälkeen linja 118(B) siirtyy kulkemaan Suurpellos-ta Kuurinniityn ja Suvelan kautta Espoon keskuksen. 118 (B) ei enää kulje Kauklahteen saakka, mutta välillä Kauklahti-Espoon keskus kulkevan 213 vuorovälisen sijaan tihennetään. Nämä muutokset tapahtuvat vasta kadun valmistuksen jälkeen loppusyksyllä 2021. Samassa yhteydessä linjojen 134 ja 136 vuoroväliä valitettavasti harvennetaan ruuhka-aikoina 10 minuutista 15 minuuttiin (yhteinen vuoroväli harvenee 5 minuutista 7,5 minuuttiin). Tätä perustellaan sillä, että linja 118 kulkee tiheästi Suvelan ja Tuomarilan kautta Espoon

keskuksen ja Tapiolaan päin ilman harvennusta päällekkäistä liikennettä tulisi liikaa. Isompia muutoksia on suunniteltu tapahtuvan sitten, kun metron liikennöinti Kivenlahteen alkaa, tällä hetkellä arvioiden mukaan syksyllä 2023. Metroliikenteen laajentuminen heijastuu myös Espoon keskuksen alueelle. HSL on vuosia pyrkinyt rakentamaan joukkoliikenteeseen runkolinjoja, jotka tarjoavat nopeampia ja tiheämpiä yhteyksiä. Jokeribus-si 560 oli ensimmäinen bussirunkolinja ja viime syksynä aloitti uusi runkolinja 200 Elinaukion ja Espoon keskuksen välillä. Kivenlahden metron liikennöinnin alettua runkolinjojen määrä lisääntyy entisestään, sillä suunnitteilla on kahden uuden runkolinjan 520 (Matinkylä-Suurpelto-Leppävaara-Myyrmäki-Martin-

laakso) ja 530 (Matinkylä-Finnoo-Espoon keskus-Jorvi-Myyrmäki) perustaminen. Espoon keskuksen aluetta koskettaa 530 perustaminen. Tarkoitus on, että 530 kulkisi nopeammin pohjoisesta Matinkylän metroasemalle ja etelästä Martinlaakson suuntaan. Pysäkkejä ei tule ihan yhtä paljon kuin nykyään Finnoontien varressa. Espoon keskuksen alueelta ei ole suunniteltu vähennettävään pysäkkejä, vaan etelämpää Finnoontieltä poistuu muutamia pysäkkejä. Kun 530 alkaa kulkemaan, linjat 134 ja 136 lakkautetaan. Samassa yhteydessä linjan 531 reitti hieman muuttuu, kun linja koukkaa Finnoontieltä Hösmärintien kautta Espoon keskuksen. Espoon keskuksen alueella on toivot-

tu suorien linjojen palauttamista Helsinkiin. Tästä asiasta ei ole viime aikoina keskusteltu, joukkoliikenteen käyttäjämäärän romahdettua koronan takia. Tulvien vuosien haaste on se, että HSL:n taloustilanne saadaan vakautettua ja ihmiset takaisin joukkoliikenteen käyttäjiksi. Espoon kaupungin tavoite on B-vyöhykkeen laajentaminen myös Espoon keskuksen alueelle, mutta vielä ei ole asiassa tapahtunut edistystä. Otan mielelläni vastaan kommentteja ja kysymyksiä joukkoliikenteeseen liittyen. Mukavia joukkoliikennematkoja!

Antti Aarnio
HSL hallituksen jäsen (sd)
Suna, Espoo
kingiantti@gmail.com, 0400-381 634

KUU KIURUSTA KESÄÄN!

Kevään edistyessä lintujen saapumisen muuttomatkalta huomaa linnunlaulun lisääntymisestä. Vielä auringon laskiessa kuuluu kuusikon reunasta mustarastaan surumielinen huilusoolo, samalla kun punarinta virittelee hentoa sävelmäänsä pihapuussa. Linnunlaulun lisääntyminen onkin varmasti yksi kevään odotetuimmista tapahtumista, luoden kevätילוista satumaisia, lähes käsinkosketeltavia hetkiä.

Keväällä lintujen lisääntyessä myös lintuharrastajien, eli lintuja, tavalla tai toisella katselevien ihmisten määrä kasvaa. Kevät onkin oiva ajankohta kaivaa lintukirja kaapista, ja lähteä ulos aloittamaan

lintujen katselu, eli kansankielellä bongaus. Lintuja on kaikkialla, joten aina ei tarvitse lähteä edes omaa kotipihaa kauemmaksi! Harrastuksessa pääsee hyvin alkuun pelkästään lintukirjalla ja positiivisella mielellä, mutta kiikarit helpottavat lintujen tunnistusta kauempaa.

Hyviä paikkoja lintujen tarkkailuun ovat esimerkiksi monet Espoon lintutorneista, joita sijaitsee ympäriinsä hyvien lintuvesien äärellä. Espoon tunnetuin lintupaikka on varmasti Laajalahti ja sen rannoilla sijaitsevat kaksi lintutornia, Villa Elfviikin ja Maarin lintutornit. Keski-Espoossa mainittava paikka on Kauklahden vieressä, Espoonlahden pohjukassa

Keväiset aamut ovat tunnelmallisia

sijaitseva Fiskarsinmäen lintutori ja luonnonsuojelualue. Myös suot, vesistöt, sekä rehevät lehtimetsät ovat oivia paikkoja lintujen tarkkailuun. Jokaisessa elinympäristössä on kuitenkin omat tyyppilajinsa, joten kannattaa vain suunnata ulos positiivisella asenteella. Aamu ja ilta ovat usein parhaimmat ajat linturetkille, koska silloin linnut ovat aktiivisimmillaan ja helpoiten havaittavissa.

Lintuharrastuksen voi myös helposti aloittaa BirdLife Suomen 100-lintulajia haasteen avulla! Tässä haasteessa tarkoitus on nähdä vuoden aikana 100 eri lintulajia Suomessa, ja samalla tutustua uusiin luontokohteisiin. Haasteelle on tehty myös nettisivut, jossa itse havaitsemat lintulajit voi helposti merkata listaan, ja samalla seurata vuoden aikana havaittuja lintulajeja. Opastettuja lintu-

retkiä kannattaa katsoa oman alueen lintuyhdistyksen sivuilta. Espoossa toimii Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys eli Tringa, joka järjestää korona-ajan ulkopuolella lintukävelyitä ja pidempiä bussiretkiä hyvillä lintupaikoilla. Kannattaa hyödyntää mahdollisuus unohtumattomaan kokemukseen!

Lintuharrastuksessa parasta on kuitenkin jatkuvat onnistumisen ja löytämisen kokemukset. Lintujen määrittäminen ja seuraaminen on koko elämän läpi jatkuva oppimiskokemus, mikä parhaassa tapauksessa tuo läpi elämän kestävän hyvän harrastuksen. Lintuja voi harrastaa ihan nollabudjetilla, joka mahdollistaa sen kaikenlaisille ihmisille, ihan vauvas- ta vaariin asti!

Teksti ja kuvat Olli Keskikallio

Kaupungissa lintuja pääsee seuraamaan läheltä, kuvassa kesykyyyhy eli pulu.

HEVOSTELUA

Minulla on 15 vuotias connemaraponi Feta. Feta on iso poni, lähes hevosen kokoinen ja väriltään kimo. Fetan on syntynyt Irlannissa, mistä koko rotu on kotoisin ja poni on tuotu Suomeen 2012 ratsastuskouluun ja minä ostin sen sieltä tyttäreni kanssa vuonna 2016. Meillä on ollut jo yksi aikaisempi hevonen, eestinhevonen Kerttu, joka ehti olla meillä viisi vuotta, mutta jouduttiin lopettamaan 2015 kavio-ongelmien vuoksi.

Fetan kanssa on ollut vaihtelevaa. Poni on varsin osaava koulupuolella, mutta ei haluaisi tehdä mitään vaativampaa eikä vähemmänkään vaativaa. Feta lukee ratsastajaa hyvin ja löytää porsaareiät. Eli jos ratsastaja ei osaa vaatia ei poni myöskään tee tai tekee vähän sinne päin. Poni jää mielellään myös seurustelemaan ratsastuksenopettajan kanssa. Se piti opettaa siitä pois. Poni tykkää muutenkin seurustella kaikkien kanssa. Jokaisen kohdalla pysähdytään ja ainahan sieltä voi jotain herkkua taskusta löytää, leipää tai porkkanaa. Connemaraponeja käytetään erityisesti esteratsastuksessa, ne ovat siinä lahjakkaita, mutta minä en hyppää. Eli meillä ei ole siitä yhteistä kokemusta. Fetalla käy vuokraajia, joista osa hyppää ja myös kisaa Fetan kanssa. Yksi asia, mitä käsittelemme aina uudestaan ja uudestaan, on pelko. Feta aistii herkästi, jos ratsastaja jännittää ja menee jännitykseen mukaan. Välillä kaikki pelottaa. Feta asuu tallilla, jossa ratsastuskenttä sijaitsee aivan tien vierellä. Olemme opetelleet ja oppineet olemaan pelkäämättä autoja, jalankulkijoita ja näitten mukana olevia koiria, rekkoja, busseja ja

erikseen sitä ääntä, joka syntyy, kun bussin ovet aukeaa, sellainen painesuhääni. Peurat ja hirvet menettelevät, kunhan ovat tarpeeksi kaukana. Erityisen hankalia ovat pyöräilijät, jotka tulevat kovaa eivätkä pidä mitään ääntä tullessaan. Kaikki pyöräilijät ovat nykyään sellaisia. Nopeuskisa koko ajan, siltä se tuntuu hevosenselästä katsottuna.

Maastoilimme aiemmin ahkerasti ja nautin siitä. Saatoimme mennä kivityömaan läpi, jossa kaivinkone siirsi kiviä kuorma-autojen lavalle. Meteli oli todella kova, mutta sieltä puikkelehdimme kuorma-autojen välistä eikä poni ollut moksikaan. Minä olin ihan hermona. Sitten voi olla todella rauhallisia metsätaipaleita, ei missään ketään, mutta poni näkee peikkoja ja maahisia. Ehkä noita on ollut siellä

Irlannissa. Maastoilu selästä käsin loppui reilu pari vuotta sitten, kun poni lähti käsistä ja täytti laukkaa tallille päin. Pysyin selässä ehkä pari kilometriä, mutta jo lähempänä tallia tipuin kyydistä kovassa vauhdissa. Oli onni, että sattui olemaan runsasluminen talvi ja lumi pehmensi iskuja maahan. Selvisin mustelmilla ja alaselän hermosäryllä, jota kesti puoli vuotta. Silloin oli hevosen myynti tosi lähellä. Voisi tietysti ajatella, eikö olisi helpompaa ja halvempaa harrastaa jotain muuta, käsitöitä, lenkkeilyä tai muuta vas-

taavaa. Rauhallista toimintaa. Olen kuitenkin jäänyt pahasti koukkuun tähän hevosharrastukseen. Lennokkaan ravin aikaansaaminen antaa mahtavan tunteen: olen jotain oppinut. Siirtymiset käynnistä raviin ja ravista laukkaan ilman ylimääräisiä askeleita ja notkahduksia, aivan ihanaa. Hyvän laukan saaminen niin, että painopiste säilyy oikeana, siitä riittää riemua pitkäksi aikaa. Ja onhan eläimet, hevoset ja ponit niin kivoja.

Ritva Koivukoski

KEVÄISIÄ KADUNVARSIA JA VÄHÄN KESÄISIÄKIN

Nyt ollaan asioiden aivan reuna-alueilla ja heti lloinen yllätys, ei puhutakaan koirankakoista.

Espoon sivuilla katujen kunnossapidosta kirjoitetaan mm, että kiinteistön omistaja on vastuussa kunnossapitotöistä oman tonttinsa ja yleisen kadun rajalla. Tontinomistajalle kuuluu kasvillisuuden siistinä pitäminen tonttiin välittömästi rajoittuvan viherkaistan ja ojan alueella, kuitenkin enintään 3 metrin etäisyydelle tontin rajasta.

Näin kaupunki pesee kätensä kaupunginosien kadunvarsien yleisestä ilmeestä. Hiljaisessa mielessä ja hiukan narkästyneenä väliin ajattelee, että kaupunki hoitaa ainoastaan vuokratalojen pihon ja reunuksia tässä lähialueilla, mutta niinhän se vain noudattaa omia ohjeitaan. Ehkä pari kertaa kesässä kaupungin niittokone käy pienikiinteistöalueilla "siistimässä" reunuksia, eikä lopputulos

yleensä ole kovin mieltä ylentävä.

Täällä saamme väliin nähdä teiden varsilla aika masentavia kasviryhmiä. On nokkosta, ohdaketta, horsmaa, vuohenputkea, voikukkaa, kaikenlaista heinää ja kortta heti tontin reunalla. Jättömaat ja rakentamattomat tontit antavat ikävän vaikutelman. Paitsi talojen pihat, myös teiden reunukset ovat osa alueen yleiskuvaa. Ajoissa keväällä tai alkukesästä aloitetulla siistimisellä päästäisiin jo muutamassa vuodessa helppohoitosempiin ja siistimpiin pientareisiin. Reunat ja pientareet voi nähdä mahdollisuuksina.

Kukkuvia luonnonkasveja pitääkin säästää pölyttäjille, hyönteisille ja perhosille, mutta kukinnan jälkeen ryteikkö ei ole näkymänä kovin kaunis. Rikkaruohot valtaavat alaa ja estävät monen kauniisti kukkivan kasvin leviämisen. Pientaloalu-

eilla tapaa usein puutarhakarkulaisia ja niille perattu piennar on oivallinen kasvupaikka ja ympäristölle kaunistus. Moni tätä lukiessaan ajattelee, että hanki itselles elämä. Toisaalta moni oikeasti kunnostaa tontin reunan kaupungin

puolelta tai harkitsee jotain tekevänsä. Siinä kadun reunaan siivotessaan voi tuntea itsensä vähän tyhmäksi, ei se mitään, on meitä muitakin, et ole yksin.

Anna-Liisa Toivonen

KIRKKOJÄRVEN ASUINALUEELLA SIJAITSI AIKOINAAN DAHLIN TILA

Dahlin tila oli yksi Espoon keskuksen alueen viidestä kantatilasta. Tosin aikoinaan puhe oli Södrikin kylästä, eikä Espoon kesuksesta.

Muut tilat olivat Kirsti Kirstinmäellä, Suna ja Doms Espoon aseman lähellä sekä Jofs lähimpänä Dahi, nykyisen Kirkkojärvensillan tienoilla. Näistä rakennuksista on jäljellä enää Domsin päära-

kennus osana Lakelan päiväkotia, sekä Sunan tilan navetta ja sauna.

Dahl oli aiemmalta nimeltään Grå. Alunperin tila sijaitsi kirkonkylän keskuksesta kirkonmäkeä vastapäätä, mutta se siirrettiin Kirkkojärvelle viimeistään 1800-luvun alussa.

Ensimmäinen maininta Grån tilasta löytyy 1540-luvulta, ja koko historiansa se

oli talonpoikainen verotustila. Kartanosta ei siis ollut missään vaiheessa kyse. Tialla oli siis takanaan ainakin 450 vuotta historiaa, ennen kuin Kirkkojärven asuinalue ulottui sen maille 1980-luvulla.

Dahlin tilan pellot sijaitsivat pääosin radan pohjoispuolella, nykyisen Kirkkojärven alueella. Osan alueesta vei tosin aikoinaan järvi. Dahlin mukaan ei nimetty Kirkkojärven asuinalueita. Sen naapuritilojen nimet elävät edelleen Tuomarilan (Doms), Sunan, Joupin (Jofs) ja Kirstinharjun (Kirsti) alueiden ja katujen nimissä..

Dahl sijaitsi lähellä nykyistä Keski-Espoon urheilupuistoa. Likimain samalla paikalla on nykyään Kirkkojärven päiväkoti. Muut kartanon rakennuksen on purettu, mutta uusi kartanon uusi päärakennus vuodelta 1946 löytyy edelleen

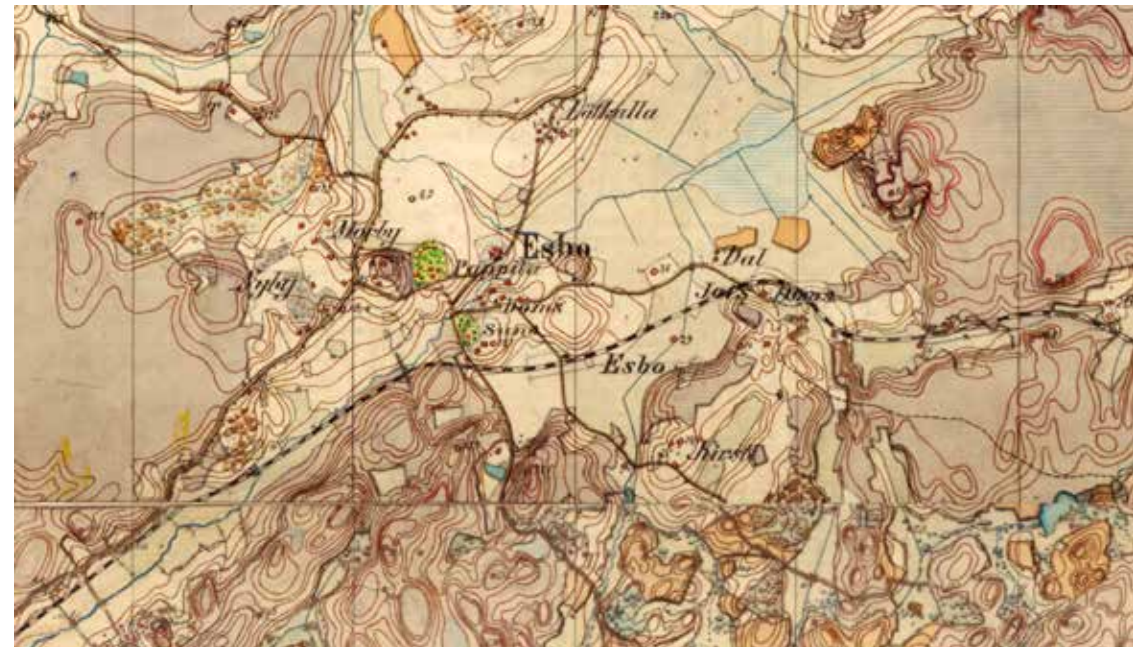
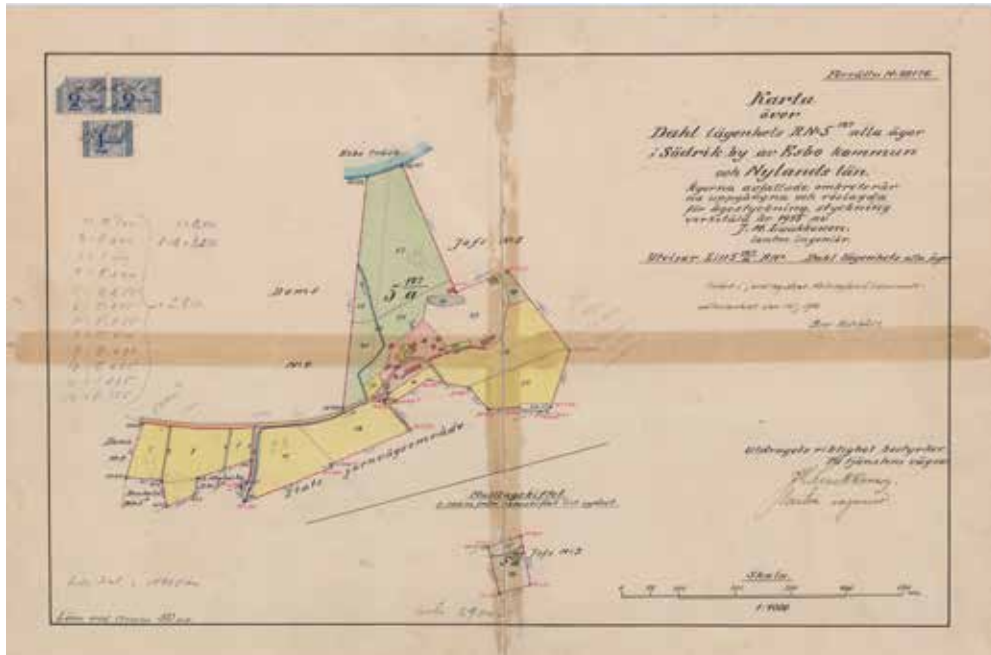
niin sanotulta Dahlinmäeltä.

Vanha päärakennus oli L-kirjaimen muotoinen, ja puolitoistakerroksinen. Kun uusi päärakennus valmistui, muutettiin vanha päärakennus kuuden perheen asunnoiksi.

Vanha päärakennus paloi vuonna 1984 ja vielä toisen kerran jokusen vuoden myöhemmin, jonka jälkeen rakennus purettiin. Kirkkojärven läpi kulkeva Kylänraitti noudattaa vanhan kylätien reittiä, ja vielä 1990-luvun alussa sen varrella sijaitsi punainen Dahlin tilan lato, jonka ohi kuljettiin Keski-Espoon urheilupuistoon.

Tony Hagerlund

Lisää kuvia Dahlistä löytyy osoitteesta <http://www.hagerlund.net/fi/kadonnut-espoo/dahlin-tila>.

TIELINJAUKSIA - ENNEN JA NYT

Turunväylä vuodelta 1979

Kuvassa näkyy vielä rintamamiestaloja, jotka sittemmin jäivät uuden Kehä kolmosen alle. Kuva on otettu nykyiseltä Nupurintieltä suoraan kohti Nimismiehenmäkeä. Valokuva Jan Backman, 1979/Esbo hembygdsförening/Espoon kaupunginmuseo.

Turunväylä ja Kehä III toukokuussa 2021

Kuvakulma on hiukan eri kuin vanhassa kuvassa. Etualalla näkyy Nupurintie, keskellä Turunväylä ja Kehä III ylittää Turunväylän. Kehä III uusi linjaus rakennettiin 1980-luvun lopulla ja vanha osuus on nykyään Espoontietä. Risteyskohdassa siniset kurjet pitämässä ylhäällä voimalinjat. Valokuva: Ann-Christin Lintula

KESÄTYÖNTEKIJÄT JIMI JA OLLI

Yhdistys on palkannut jäseniensä käyttöön kaksi reipasta, 16- ja 17-vuotiasta, kesätyöntekijää ajalle 7.-18.6.2021. "Kesätalkkarimme" Jimi ja Olli tulevat tekemään erilaisia nuorille sopivia avustavia kiinteistöhoidollisia tehtäviä kuten nurmikon leikkausta, haravoitinta, ikkunanpesua jne. Palvelu on jäsenille täysin ilmaista ja siihen hyödynnetään Espoon kaupungin nuorille tarjoamia kesäseteleitä.

Palvelua on tarjolla lähtökohtaisesti 2,5 tuntia/kohde. Mikäli kysyntä on vähäistä voimme sopia pidemmästä ajasta. Jaamme tehtävät ja sovimme työn ajankohdan jokaisen ilmoittautuneen kanssa vielä erikseen. Yhdistys pidättää oikeuden jakaa työtehtävät parhaalla mahdollisella tavalla.

Tule siis mukaan tarjoamaan nuorille työtä ja ilmoittaudu mukaan 31.5.2021 mennessä soittamalla Marja-Liisa puh 041-710 5996 tai Ann-Christin puh 040-562 0259.

Kuva: Marja-Liisa Pahalahti

Lehden jakelu Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y:n jäsenille

**Keski-Espoon
Pienkiinteistöyhdistys ry:n
hallitus**

Ann-Christin Lintula Nimismiehenmäki 10, 02770 Espoo 040 562 0259 annchristin.lintula@gmail.com	<i>Puheenjohtaja EKYL:n varapuheenjohtaja</i>
Marja Aho Kaupunginkallio marja.aho@me.com	<i>Varapuheenjohtaja, viestintä</i>
Merja Mäkelä Kaupunginkallio 0400 332 513 merja.makela10@gmail.com	<i>Sihteeri, yhteisöllisyys</i>
Johanna Issakainen Kaupunginkallio johanna.m.issakainen@kolumbus.fi	<i>Tapahtumat</i>
Ritva Koivukoski Kaupunginkallio 043 824 1350 ritva.koivukoski@outlook.com	<i>Hallituksen jäsen</i>
Marja-Liisa Pahalahti Kaupunginkallio marjaliisa.pahalahti@gmail.com	<i>Perinneasiat</i>
Jan-Olof Stengård Kaupunginkallio 040 558 3610 jan-olof.stengard@kolumbus.fi	<i>Jäsenrekisteri, jakeluvastaava</i>
Eeva Vainio Kaupunginkallio 045 673 5264 eevainio@saunalahti.fi	<i>Edunvalvonta, kaavoitusasiat</i>
Laura Wickström Kaupunginkallio 044 368 0788 laura.wickstrom@abo.fi	<i>Tapahtumat, yhteisöllisyys</i>

Anita Lindström, rahastonhoitaja, 040 592 0274, anita@figurecraft.fi

Kotisivut: kepsy.fi

Yhdistyksen sähköpostiosoite: info@kepsy.fi

Facebook: Keski-espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y.

Vuoden 2021 jäsenmaksu on talouden ensimmäiseltä jäseneltä 14€ ja lisjäseniltä 2€. Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun tilille FI32 4055 4720 0425 79. Merkitse viestikenttään jäsentiedot: nimi/nimet, osoite ja sähköpostiosoite.